

ועדת החקירה - 8.8.74

ישיבה קס"ג - אה"צ

הער: תת-אלוף יעקב אלעזרי

היו"ר אברנט: שמך תת-אלוף יעקב אלעזרי.

י. אלעזרי: כן.

היו"ר אברנט: אתה כבר מסרת עדות לפני הועדה, לא כן?

י. אלעזרי: כן.

היו"ר אברנט: אתה ממשיך להעיד היום בהן צדק.

אתה היית ראש חוא"ר לפני המלחמה?

י. אלעזרי: עד אוגוסט.

היו"ר אברנט: מאיזו תקופה?

י. אלעזרי: כמעט שנתיים.

היו"ר אברנט: זה היה עד סוף אוגוסט?

י. אלעזרי: עד 16 לאוגוסט, פחצית אוגוסט.

לסקוב: השאלה הראשונה היא מנקודת ראות של יפ"חים: האם היית

יכול לתאר איזה דרב פיקוד - מסכ"ל, פיקוד, אוגדה,

חטיבה, איזו פונקציה של מטה מחאם, איזו פונקציה של מטה מקצועי כדרגים האלה

אחראי לתקן כוח אדם ותקן ציוד של יפ"ח, שיהיה מלא? אחראי לכשירות של הפרט,

הצוות, הציוד והפעולה? אחראי לכוננות להתגייס? אחראי על הכוננות לנוע

מכצעים לשטח היערכות? אחראי להוציא הוראה לצייד את היפ"חים מציוד שנמצא

בפח"ד, במיתקני אג"א, ושחוא ליפ"ח זה או אחר?

י. אלעזרי: יש פה מספר גורמים. תקן כוח אדם וציוד: התקן עצמו

נקבע על-ידי אג"ם חוא"ר, תקן כוח אדם. תקן צל"ם

נקבע על-ידי אג"ם חוא"ר. תקן ציוד כללי נקבע על-ידי אג"א, ולא על-ידי אג"ם

חוא"ר. את אומרת למעשה מקופל תחת הכותרת צל"ם - רכב, נשק, ציוד אופטי...

היו"ר אברנט: צל"ם כולל נשק, ומה עוד?

י. אלעזרי: רכב, נשק, ציוד אופטי, ציוד קשר, תחת רכב - כל סוגי

הרכב.

ס"י

8098

ועדת החקירה - 8.6.74
ישיבה קס"ג - אהח"צ

העדה: תא"ל י. אלעזרי

מה שנקרא ציור כללי מתפרסם בתקני אב"א.
האחריות למלא את התקנים, בכל מה שקשור לציור, היא
אחריות של אב"א; ציור לפינהו, כולל צל"ס, האחריות למילוי תקני כוח האדם -
היא אחריות אב"א.

האחריות מהחלקת כמובן. כלומר האחריות הכללית היא על
המטה הכללי. אבל כפיקודים ישנם קציני מטה, ישנם באוגדות, בחטיבות, לכל אחד
יש האחריות המוטלת עליו, כהתאם לרמה.

לסקוב: יש פה שלושה מרכיבים: כוח אדם, לפי מקצועות; צל"ס;
וציור אחר. תפקודו של מי הוא לוודא שהדברים פחות
או יותר יגיעו במצב שיהיה כוח אדם בשביל לשפל בהם, או שאם נמצא הציור - שמיד
יגיע כוח האדם בשביל לקבל את זה.

י. אלעזרי: התיאום הזה נעשה על-ידי אב"ס תוא"ר.

לסקוב: אב"ס תוא"ר גם מתאם את...

י. אלעזרי: הוא מתאם את תכנית העבודה השנתית ואת הקמת הסד"כ.

ובפקודות שהוא מוציא לפקודת העבודה...

לסקוב: כלומר אתה מתאם בין אב"א ואב"א, כוח אדם, צל"ס וציור

אחר.

י. אלעזרי: להקמת יחידות.

לסקוב: על-ידי לוחות זמנים?

י. אלעזרי: על-ידי לוחות זמנים שיוצאים, שבהם נאמר שיחידה מסויימת

תוקם עד מועד מסויימ. וזה פחייב אותם, את אב"א ואת

אב"א למלא את הציור ואת כוח האדם לתאריכים הנקובים. קודם לזה תהליך של עבודה

מטה לבדיקת הנתונים עם הגורמים האלה. ובעקבות זה - פקודה שמחייבת אותם להעמיד

נאמר בתאריך מסויימ נקוב את היחידה בכוננות.

הער: תא"ל י. אלעזרי

הכשירות של צוות - מה כבר יש שאלה מה בא תחת הכותרת.

כי תחת זה אפשר לכלול גם את רמת האימון של צוות.

האימון והכשירות של הציוד. לסקוב:

ובכן כך: ככל מה שקשור לכשירות ציוד - זו אחריותו י. אלעזרי:

של אג"א, אחריות סוגרת שלו, אחריות אפסנאית, להכסית שהציוד הוא ברמת כשירות להפעלה.

האם זו לא אחריות הפיקוד? לסקוב:

אני אומר: אחריות אג"א כאחריות כוללת, בדרג המטכ"ל. י. אלעזרי:

תוכל לפרט גם פיקוד, אוגדה, הטיבה? לסקוב:

כל רמת אחריות לכשירות הציוד שנמצא באחריותה. ופה זה י. אלעזרי:

ממש בהתאם לרמה. כלומר חטיבה אחראית לציוד הימ"ח

שעומד לרשותה. מפקד החטיבה אחראי להכסית את כשירות הציוד שלו. וזה עולה

למעלה. לאוגדה יש אחריות כוללת לכל מה שנעשה באוגדה. והפיקוד - בכל מה שנעשה

ברמת הפיקוד. אז נכון שפיקוד הכלים, אם לדבר על כשירות, צריך גם להכסית שתיעשה

אחזקה, שיעשה סיפול. הגורם החזק בדרג השדה להכסית כשירות של ציוד נמצא בדרג

של פיקוד. הפיקוד המרחבי הוא זה שיש לו גם הכלים גם לביקורת וגם לסיפול בציוד

שנמצא במרחב שלו. יתר הגורמים, הסוך יוחר, יכולים יוחר לפקח ולעשות סיפולים

ברמה נמוכה בלבד. כך שהכוח החזק הוא באמת הפיקוד.

הכוננות בגיוס - האחריות הכוללת נמצאת בידי אג"ס,

במקרה זה אג"ס מכצעים. אבל טוב, תלוי במה עוסקים. נאמר, לאכ"א יש אחריות

לנושא כוח האדם ועל נוהלים שקשורים בגיוס כוח אדם. לאג"א - אחריות במה שקשור

לנוהלים...

ניתנו הנוהלים, ההנחיות והכל. מי אחראי לשמור על לסקוב:

הכוננות של הגיוס של יחידה או עוצבה זו או אחרת?

8100

ועדת החקירה - 8.8.74
ישיבה קמ"ג - אהח"צ

הער: הא"ל י. אלעזרי

במטה הכללי - אב"ס, אב"ס מבצעים.

י. אלעזרי:

זו האחריות לתח הוראה.

לסקוב:

כן.

י. אלעזרי:

בפיקודים המרחביים - טוב, זה הולך בצינור אב"ס. זאת אומרת אב"ס בכל רמה אחראי לנושא הזה של כוננות הגיוס. כל ספק אחראי לרמה שלו. ובעבודה מטה - קצת האב"ס שלו אחראי לנושא הזה. הוץ מרמה אשא החטיבה, ששם מתחלקת העבודה בצורה כזאת שלמעשה קצין השליטה הוא זה שעוסק בעיקר בגיוס החטיבה, בגיוס כוח האדם של החטיבה. זאת אומרת שלמעשה אנחנו מוצאים שקצין האב"ס פחות עוסק בנושא הגיוס מרמה החטיבה. ברמות היוזר גבוהות - זו אחריות אב"ס. בכל מקרה זו עבודה מטה אב"ס.

הכוננות לתנועה מבצעת נמצאת בידי אב"ס. השאלה מה בא

תחת הכותרת תנועה מבצעת, כי יש כזה גם הרבה מאד עבודה מטה אפסנאות. זאת אומרת נניה כי עוצבה מנקודה א' לנקודה ב', אם זה לא תחת אש או במבנה קרבי - אז למעשה זו עבודה מטה אפסנאות בכל הרמות.

להוריד למשל אוגרה לשטח היערכות - אב"א מוציא הוראות לזה?

לסקוב:

זה לא אב"א. אב"א למעשה עוסק בכל מה שקשור להבאת הכוחות לשטחי הריכוז.

י. אלעזרי:

כרגע שניתנה מקורה לכוננות להתגייס, ובאה מקודה לנוע לאיזה שטח - האחריות של מי היא להזיז את האוגרה הזאת

לסקוב:

או החטיבה הזאת ממקום למקום?

עד שטחי הריכוז במרחבים הפיקודיים - זו אחריות אפסנאים. של מי?

י. אלעזרי:

לסקוב:

זה אב"א במטה הכללי - למקודות ברמה של המטה הכללי. ואחר כך - הפיקודים המרחביים.

י. אלעזרי:

ועדת החקירה - 8.8.74

ישיבה קמ"ג - אחה"צ

תעד: תא"ל י. אלעזרילסקוב:

איזה פקודות אג"א צריכה לתת?

י. אלעזרי:

היא צריכה לתת פקודות להנועה, פקודות הסעים, אשר

יפנו צירים, יסדירו באיזה צירים נעים, באיזה זמנים

נעים, ויעמידו ציריסטאג בפיקוח או צירים פתוחים להנועה, כל מה שקשור להסעים,

כאשר אג"ס מגדיר את היעדים, לאן צריך להגיע.

לסקוב:

אג"ס?

י. אלעזרי:

אג"ס.

לסקוב:

הפיקוד לא יודע משום דבר?

י. אלעזרי:

הפיקוד - כן, ודאי. טוב, זה מחלק לפי רשות. ברגע

שנאמר אוגדה 146 נעה מפיקוד אחד לפיקוד השני....

לא לפיקוד שני. באותו פיקוד.

לסקוב:

באותו פיקוד - זה נגמר לפי דעתי בפסגרת הפיקוד.

י. אלעזרי:גאג אגאג אגאג אגאג, אג אגאג אג אג אגאגאג
צריךלסקוב:

ואם הוא אגאג להזיז סנקים, ורוצה להזיז אותם על רכבת

או על סובילים - אז זה ת"פ אצלך?

י. אלעזרי:

בכל מקרה שהוא מעסיק צירים שהם בפיקוח מסכ"לי או

כלי הובלה שהם בפיקוח מסכ"לי - הוא חייב שוב להגיע

לרמת המסכ"ל, כשכיל לקבל את האמצעים, ואז או שהוא מקבל אמצעים בצירים, או

שהוא משתלב בתכנית הסעים מסכ"לית, ואז הפקודות יורדות מהמטה הכללי למרכז

ההסעים של המטה הכללי שנמצא כאג"א.

לסקוב:

כלומר בנושאים האלה אין איזו אחריות ברורה, משומה, שהיא

נתונה אצל מישהו. אלא אם יש לו אחריות - אז הוא תלוי

במישהו אחר.

י. אלעזרי:

אני חושב שהאחריות היא די מוגדרת.

8102

ועדת החקירה - 8.8.74
ישיבה קס"ג - אהח"צ

הער: תא"ל י. אלעזרי

לסקוב:

ברור לי שהיא באיזה שהוא מקום מוגדרת. השאלות שלי הן
באיזו מידה הדברים פשוטים במידה כזאת שהם ניתנים

לביצוע. זו השאלה.

י. אלעזרי:

לפי דעתי זה צריך להיות פשוט. אני רק רוצה לומר לכם
סך הכל לא יצא לי לאחרונה להיות ממש קרוב ולעסוק

בהסעים של בייסות. אני יכול לדבר יותר מחיאוריה ומנסיון קודם, מאשר לדעת
נאמר בשנתיים האחרונות איך אג"א כדיוק ערך את הכניותיו להסעים. אני יודע
איך זה צריך לעבוד. זאת אומרת ישנה חלוקה, לפי דעתי החלוקה היא די פשוטה:
ישנם צאצא צירים שהם כאחריות מסכ"ל, צירי תנועה; וישנם צירים שניתנים למיקורים
המרחביים.

לסקוב:

נניח שפיקוד דרום מקבל פקודה לגייס את אוגדה 143.

כשהוא מקבל את הפקודה: יש לך אישור לגייס - האם הוא

גם מקבל עם אותה פקודה: הצירים האלה לרשותך, והמובילים האלה לרשותך? האם
הוא מקבל את הפקודה להזיז, או שהוא צריך לפנות בהזרה?

י. אלעזרי:

לא. אם זה צירים מסכ"ליים - הוא גם יקבל הקצאת

זמנים על הציר, מהי הוא יכול לעלות על הציר...

לסקוב:

עם הפקודה לגייס?

י. אלעזרי:

כן צריך להיות. כלומר קיבל, פנה וביצע, אני מקוה.

זה הכדל גדול.

לסקוב:

התפיסה צריכה לבוא מלמעלה. כי התכנית למעשה היא

י. אלעזרי:

בראש וראשונה תכנית מסכ"לית.

מרגע שיש תקנים ויש הוראה להקים יחידות, כל ההוראות

שקטורות כהזנת ציוד מהמחסנים של אג"א ליחידות - הכל באחריות אג"א. זאת אומרת

אג"א הוא זה שנותן את הפקודות להצטיידות למיקורים המרחביים. הוא מעמיד לרשותם
את הציוד, ולמעשה של כאחריות מטה אג"א.

הער: תא"ל י. אלעזרי

לסקוב: הציוד צריך להגיע אליהם כשיוצאת הפקודה, או שהם צריכים

ללכת אחורה ולבקש את הציוד?

י. אלעזרי: זה הלוי באג"א, הוא מחליט במקרה הקונקרטי, אם זה

משיכה או דחיפה.

לסקוב: אם יש לו שתי פלוגות של סנקים שנמצאות בבה"ד 20,

אז או שאג"א אומרת לבה"ד 20: תעביר את שתי פלוגות

הסנקים לחטיבה 500; ואם הוא לא אוסר, אז הוא צריך לברר אצל אג"א אם הוא נתן

את הפקודה הזאת, או שהוא צריך ללכת אחורה ולבקש?

י. אלעזרי: כל פקודה צריכה להגדיר בדיוק מי אחראי להעביר את

הציוד.

לסקוב: זה לא קבוע באיזו פקודה קבע שקובעת שגרור זה מצטייד

בשתי פלוגות סנקים מבה"ד 20 לפי מילה קוד זאת וזאת,

והם צריכים להביא אליך את הסנקים?

י. אלעזרי: זה צריך להופיע בפקודות.

לסקוב: אין פקודה כזאת?

י. אלעזרי: עד כמה שאני יודע - כן.

לסקוב: ישנה פקודה כזאת?

י. אלעזרי: עד כמה שאני זוכר, צריכות להיות פקודות שאומרות

סאיפה מצטיידים, ואז למעשה זה שאחראי, אם אינני טועה,

בה"ד 20, הוא זה שאחראי לרתוף את הציוד למקום עצמו.

לסקוב: השאלה אם נקבע שהוא אחראי.

י. אלעזרי: לא יודע לי. אינני זוכר.

(אחרי כן רשמה א.ו.)

8104

אני רק בטוח שמקורה כזו צריכה להיות
מאורבנת טראש, אחרת זה לא עובר.

י. אלעזרי:

מתוך העדויות שיהנו לפני הועדה קיימת

לסקוב:

כל הזמן פעילות של ויסוח של ציוד בין יחידו

ליחידים. פיקוד יכול לזכות בין היחידות שאצלו; ויסוח בין פיקודים.

לויסוח הזה הלא נגרם כתוצאה מחסר זמני, הנובע מאחזקה כשצריך לכצע, או

פשוט תקנים שלא קיימו. האם כל סכלול הנושאים האלה היה מטנדוס שלפי זה

אפשר למיין את הכוננות והכשירות של היחידות בסכ"כ להכנס לפעולה?

מאתר שציוד היה חסר גם באופן מודע - טראש

י. אלעזרי:

ידעו שאנו מקימים עוצבות ויש בהם פחת ציוד

בדרך כלל התוראות שיצאו מאג"ם-תואר סללו גם את רמת המלאי שצריכה להיות.

אג"א היה מזרים ציוד לרשות הפיקוד, והפיקוד היה אחראי למלא אחרי המלאי

קתורת

כפי שנקבע. אז אם נקבע שאוגדה 146 או אוגדה אחרת בגלל היותה שפחה מטכ"ל

או בגלל היותה בפיקוד הצפון, צריכה להיות ברמת מלאי מסויימת, היה צריך

להבטיח שהיא מגיעה לאותה רמת מלאי.

אבל האם זה תורגם לסטנדרטים מבצעיים?

לסקוב:

לחקנים.

י. אלעזרי:

היה תקן שהוא בעשרים אחוז או כחמשה-עשר

לסקוב:

פחות. האם זה תורגם לסטנדרטים של כוח?

כדי שלא יוצא סטנדרטים כפונתים של אוגדה ולמעשה זו רק שפחה אוגדה מינוס.

י. אלעזרי:

לא הגיעו בפרטים העיקריים למצב שזה מכיל

את האוגדה לכך שהיא לא אוגדה, והטיבה אינה

חטיבה או גדוד זה לא גדוד. זאת אומרה, זה לא השפיע. החלוקה הייתה כזו, עד

כמה שזכור לי, שלא הייתה שמונים אחוז אוגדה.

אלא היתה אוגדה.

לסקוב:

איך חסביר את זה לפי המציאות שכאשר גייסו

את הכוח מהימ"חיס, היו הרבה גדודים שלא

היו יותר מאשר פלוגה מחוגברה, והרבה חוגרות שהיו בהיקף של חטיבה ובכל

זאת נלחמו כמחזים של אוגדות, חטיבות וגדודים, ולמעשה היתה חטיבה?

י. אלעזרי:

היו יחידות שהיו בשלב הקמת. לא זכור לי

איזו יחידה היתה בסכיכות אוקטובר בסצב כזה.

אבל בהלק אולי זה בגלל שהציוד היה מוטאל ליחידות שונות. חלק ניכר מהציוד

היה בסצב שהיה מוטאל לצורך אימונים לא בימ"חיס עצמם.

לסקוב:

הפקיד אג"ם תואר נובע מיישום עדיפויות

שנקבעות. השאלה האם עדיפויות אלה נבסרו

בחלוקת הסצאי או שעדיפויות אלה קיבלו תרגום כמחזים של כוח?

י. אלעזרי:

לא היה צריך לעשות את זאת, כי זה לא הביע

לסצב שאוגדה היתה חטיבה.

לסקוב:

שאלתי אם עשו את זאת?

לא.

י. אלעזרי:

כי יש הכדל בין יחידה שנעה על הטרק שלה,

לסקוב:

ויחידה שנעה על רכבת ויחידה שנעה על טוביל

מבחינת הזמן שיכולה להגיע, וכמה נטארה כדרך, וכסופו של דבר מה הוא האגרוף

שמכניסה למעולה.

י. אלעזרי:

הנושא של החיכוך שנגרם חרף כדי התנועה

בכך על זחל"מים או

קטור/אם אתה מתכנן טראש לנוע, הסיכונים

שיתהיה לך חיכוך,

למבוא במחבוב-את-בל הטרק הזה. אם לא תכננת, אתה מביא לטחמי הכינות את כ

הכלים. אם אתה נע על טובילים ונע על רכבת, אז מביעים כולם.

8100

רפדה החקירה - 8,8,74
 ישיבה קט"ג - אחת"צ
 הער: הא"ל י. אלקורי

כל זה מתורגם בסונחים של גורל הכוח
 שבזמן נהרן יכול להגיע. אני רוצה לדעת

לסקוב:

אם הקריטריון הגיעו עד העומק הזה?

אינני זוכר אם נתקלנו בבטיה כזו, כי
 לא היה צורך בזה, עד כמה שאני זוכר.

י. אלקורי:

עובדה שיש לך 2100 סנקים ולא היה יום אחד
 שיכולה לרכז יותר מ-1300 סנקים.

לסקוב:

אם אתה שואל אותי על שלב ההכנסות לבטיה
 הסד"כ, אז היו יותר מאלף סנקים. מה שקרה

י. אלקורי:

במלחמה זה שחזר סנקים לירי ביטוי. זה דבר אחר.

זה הונקציה של ארגון והפעלה.

לסקוב:

אבל שלב ההכנות ביס"חים, בשלב/שלפני המלחמה
 היו לפחות כמותית - כמות הסנקים וכמות הרכו

י. אלקורי:

אבל הגישה היא באיזה מידה הארגון הוא ניי
 ולחשוב עליו בסונחים של יחידות נדירות,

לסקוב:

וכאילו מידה הארגון בנויה בנוי כשכיל לתת אוטונומיה לארגון דינמי שברגע שה
 סתהיל לחיות, לראות אותו בסונחים של כוח.

לא ליחס כזה. אני חושב שלא היו רגילים לתת
 ליחס כזה. הבאן בחשבון שייכנסו עם מספר

י. אלקורי:

סנקים בודדים, אבל לא עם כמות כזו של סנקים כמות. שאלמלא כן, התקנים היו
 צריכים להיות כנויים אחרת. נאמר שאוגדה היא 300 סנקים, היא היתה צריכה להי
 400 סנקים, אם מניחים מראש שרוצים להביא לביטוי 300 סנקים ללחמה ותהיה
 שחיקה של 25%. אבל ההערכה היא שאם יש 300 סנקים בתקן, קרוב למלוא התקן י

לביטוי במגע הראשון בסדה הסרב, כך שלא היה צורך, כי היחה הכניה היספעים
שאג"ס חכנן, שבהם הטנקים הגיעו לספוט כפורה מסודרה - על רכבה, על מוכילים

לסקוב:

השאלם הנאה - מאחר ויש חסר גם בכוח-אדם

סינהלחי ומפצועי ובפריטי ציור מסויימים,

וישנן מקורות כיצר צריך לספל באותו כוח-אדם כדוד צריך לבצע את האחזקה של
אותו ציור שיסנו. אחריות מטה של מי היא באותה תקופה של חסר להביא להתאמה
בין כושר לביצוע הכשירות לבין כוח-אדם שיסנו. הרי אם אתה לא נוהג לספק
יחידת חירום כסף שיוכל לשכור פועלים או מילואים בשביל לסלא את החסר, האזק
לא נעשית, ואם האחזקה לא מסוגלה להיעשה, צריך לחת לו עדיפויות לספל - שיטם
בכל מה שקשור באלקטרוניקה וגוסי ויחתי הדברים. מי צריך לתאם את הדברים האל
או שפסאירים את זאה לשיקולו של כל מפקד ימ"ת?

י. אלעזרי:

בכשירות של הציור היא באחריות מטה אפסנאית

ואלה היו אלה שהיו צריכים, לפי דעתי, להורו

ואני הושב שהם גם עשו את זאת.

היו "ר אגרנט:

זו אחריות של מי?

י. אלעזרי:

אחריות של אג"א. אחריות מטה אפסנאית,

שוב, בכל רמה. והם אלה שעושים את הביקוררו

וצריכים להכסיה שבאמצעים שיסנו, חוכחה כמה טובה ביותר. במקרה ויש פחות

סדי אמצעים ----

לסקוב:

אחר יספל בצריכה והסני יספל בחוחה -אז למה

הגיע?

לא, הם צריכים להחליט בכוח האדם שישנו,
איך לעשות את זה.

י. אלעזרי:

מי צריך להחליט על זה? הרי זה אי-קיום
הוראות חיליות של אחזקה וכו', כאיזשהו מקום
הוא עובר עבירה, הוא מרשה לעצמו היום לעבור עבירה והוא גם סחר יעבור עבירה.

לסקוב:

אני חושב שאג"א באמצעים שלו צריך להחליט,
לא רק בגלל העבירה, אלא גם בגלל הצורך ---

י. אלעזרי:

אג"א צריך להת הוראת לכל יחידה לפי הסלאי?

לסקוב:

לא לפי הסלאי, אלא בהתאם למצב, אם היה חוסר
כללי במערך צריך היה לדעם כמה מתרכזים.

י. אלעזרי:

אתה יודע אם הם התאימו את ההוראות החיליות
זמנית?

לסקוב:

אני לא יודע. אני רק יודע שלמסל הפוליטי

י. אלעזרי:

הכללי של מידת הסיפול שנוחנים לכלי רכב

נקבע במידת האפשרויות להת. כלומר, זה לא רק הוצאה של מערכת אידיאלית מה שה
צריך. כל הזמן היה נסיון להגיע לחסכון מירכי בסיפול כדי להגיע לניצול מיר
של כוח-אדם.

לכאמב:

זה באחריות אג"א או באחריות קצין החיל הרח

י. אלעזרי:

האחריות המקצועית היא אחריות קצין חיל ראש
גם כוח האדם המקצועי הוא כוח אדם חילי. נ

אצלו מצטברת התקונה הכוללת של כוח האדם המקצועי ואפשרויות תיצוע שלו.
למשל אם ניקח את חיל חימוש כאחראש, למשל, לצד של כלי העבודה. אבל
למשל - לפי דעתי, לקבוצה מדיניות - אם למשל יש חוסר בכוח-אדם, צריך

להחליט לקבוע סדיניות מחדש לגבי אחזקה.

זה ברור לי, ושאלה שי קובע את זה - אב"א,

לסקוב:

קצין החיל הראשי?

ההוראות המקצועיות הן בתחום קצין החיל

י. אלעזרי:

הראשי.

לסקוב:

בתקופה שהיית באב"ס תואר האם היית יכול
למידן איזה פריטי ציוד אישי, נשק ראשי,

ציוד יחידתי, היה חסר כחפץ, בגלל סגבלות הקציב? בגלל הזמן שדרוש היה
ליצור את הציוד הזה וכתוצאה מצמצום חפץ כוח-אדם אחר כיחס לצמצום הציוד,
וזה שיחידות אחרות צברו, וכל אחת ניסתה להשיג לה סלאי משלה. אם היית את
החסר הזה יכול למידן?

י. אלעזרי:

כל מה שזכור לי היה חסר נשק אישי, נשק קי

אבל את זה ידענו גם הילקנו כך שקבענו

קדימויות למי יהיה מלא ולמי יהיה פחות. איזו יחידה ~~היא~~ לא תצטייד במלוא
הנשק ואיזו יחידה תצטייד במלוא הנשק וגם את סוגי הנשק. גם אחכנית ארוכה-הט
יצאה מהנחה שלא יהיה נשק מלא לכולם. זאת אומרת יחידות עורטיות, יחידות
אחרות היו עם הרבה פחות נשק. כך סמראש יצאנו מההנחה שזה פריט שבו נחסוך
זו הייתה הסדיניות שהגיעה בשעתו לרמטכ"ל.

לסקוב:

זה היה הקציב או ייצור?

י. אלעזרי:

זה מהיה שני הדברים כאחד, אבל זה היה גם

הקציב. כי לטווח יותר ארוך היינו יכולים

להטביע אם היינו מכניסים את הקציב לענין. למשל, לקנות נשק. אם אילו ההערכה

מיחה שבנושא הזה אנחנו באמת מאוד קצרים. קשה לי לומר, ואם אפשר לבדוק היום

את הכניה ההצטיידה כ"אופק", גם שם קבענו מראש שלא נצטייד בכמות הנשק המלא.

8110

הכעיה היתה תקציבית. החיכוך האחרון שנעשה היה תקציבית. היה לנו חוסר כציוד אופטי.

בג'יפיים.

לסקוב:

היה לנו חוסר בג'יפיים, אלה היו בעיות

י. אלעזרי:

תקציביות. כלומר, כשישבנו על הנתת השנת

של התקציב והיה צריך להחליט כמה להשקיע, ואת זה מאשר הרמטכ"ל כריון אצל פריט פריט - היו סוגי רכב, למשל בג'יפיים ~~במספרות~~, שהחלטנו לא להצטייד,

אלא בכסויות קטנות מאוד. אינני זוכר בדיוק את היתם, אבל נדמה לי שבכמה

מקומות זה למישים אחוז או פחות. כציוד לראיית לילה היינו בסצב לא שלם.

נסק קל וציוד אופטי, אלא בעיקר הרכבים. אם היו בודקים אני מניח שהיו חסרים

אמבולנסים, סוגי רכב אחרים, מובילים, אני חושב שגם כאן היה השיקול תקציבי.

אפשר לומר השיקולים בעיקרם היו תקציביים. ושם נקבעו קריטריון ולאור הקדימוי

האלה רכשו את מה שצריך לרכוש.

לסקוב:

האם זכור לך אם בחקופה שלך היתה הרגשה או

דעה שאין צורך בנסק הנ"ס, מרגמה 120, 81,

52 ס"מ? או שזה ~~ממלכת~~ - שלא השתמשו בזה כמלחמת יום הכפורים בא כהפתעה?

י. אלעזרי:

בחקופה שלי היה מעבר מסויים. היתה דעה

שמרגמה 81 אפשר לצאת, וגם חוחה הנ"ס 90 ס"מ

90 ס"מ הספיק גם לצאת ולעבור לחי"ר. זה היה לפי בקשה של השריון, ואם איננו

שמו עוד החלטה של רב-אלוף בר-לב. ואחר-כך דדו נתן לזה אישור. הגייס מאוד

עמד על זה וקיבלו את דעתו שלא צריך 90 ס"מ, ובחפסך סבלה מזה גם מרגמה 81.

אבל מרגמה 81 סבלה לא רק בגלל היותה מרגמה אלא בגלל העובדה שהיתה זחל"ם.

והקרבה ממקד הגייס היתה שבזחל"ם היא לא תבוא לידי ביטוי. היתכ כפיירוש כו

בעתיד להכניס דגם על הנגמ"ט, דגם משוכלל יותר שיוכל ללוות את הטנקים.

אחרי כן תכ.

העד - הא"ל י.אלעזרי

(לפני כן רשמה או)

היתה בשלב מסוים גם הערכה, שזולי ה"קרל-גוסטב", כלומר התולר הקל, יחפשה, ה"קרגו" יחפשה באיזו שהיא צורה, מאחר שיש לו אפשרות ליהנות מבזים מסוינים שונים. הור ובוחים בנושא זה, והפרקטיקה היתה שסבלו המרגשות 81 והנ"ס נשארו.

לסקוב:

כאשר ציידו ואימנו את הסד"כ, האם היתה התייחסות לסד"כ זה שנועד למתקפה, וסד"כ זה שנועד למגננה? האם ההתכוונות בסד"כ שצריך להיות נכון לפעולה ב-ק' שצריך להקדים את ה-ס' של האויב, או סד"כ שה-ק' שלו צריך להקדים את ה-ס' שלנו? האם נקודות אלה הובאו בחשבון בעת הלוקה המקצועות הקריטיים או הציוב הקריטי?

י.אלעזרי:

כן, אני יודע שבחלוקה הצל"ם, זה בא לידי ביטוי.

לסקוב:

איך?

י.אלעזרי:

בכך שאובדות מסוימות קיבלו פפפס תקנים ונקבעה להם רמת סלאי יותר גדולה מאשר לאחרות.

לסקוב:

זה לפי הלוקה של סד"כים בין מתקפה למגננה?

א.אלעזרי:

לא חסיד. אני לא חושב שגם התכניות הם כאלה, שלפיהן יש עוצבות רק למתקפה ועוצבות אחרות שהן רק למגננה. קיבלו כסובן עדיפות אלה שנמצאים בקו, כמו 252 בדרום או אחרות. אלה בדרך-כלל קיבלו קדימויות כי הן היו הראשונות שם, אך בפירוש לפי שקול דעת, קבעו איפה יש יותר ואיפה יש פחות. מי יצטייד ב-70%, מי ב-80% ומי ב-100 אחוז. עוד דבר חשוב נקבע: ממי לא לוקחים ציוד לצורך אמונים, כי היתה מערכת השאלות שמטבע הדברים, אותן עוצבות שהיו בשלבי השלחמה השונים במתקפה ובמגננה, עמידות להכנס מאוחר יותר, מהן גם לקחו את ההשאלות עבור אמונים.

לסקוב:

האם בנושא של כפיפות 252 למקור דרום מצד אחד, בכל מה שנוגע

הער - הא"ל, י.אלעזרי

לסקוב

למעוזים וכל היחר, לגייס ולטריון, האם לא יכול היה להיות פחרון יותר קרוב לתורה
פקוד ובטה? התלוננו שמכורה הכטה בלטה, וכלי קשרים אישיים, אי אפשר לקשות בטה וב

י.אלעזרי:

אפשר לומר כי זה היה אחד הנושאים הרבישים לספול, וכחוצאה סכך

עובד גם פעין הקנון של הלוקה אחריות בנושאים שונים, עד כדי

פירוס גדול מאד, וזה הו בא לאשור ברמה הכי גבוחה. היו וכוחים גם על כל צעד.

הפחרון לא היה חד וחלק, אין אחריות פקוד ברורה לגברי.

לסקוב:

אם לא נמצא אלוף פקוד אחד שהרגיש ש-252 זו אוגדה שהוא יכול

לעבוד איתה.

י.אלעזרע:

יש כמה קשים אובייקטיביים שגרמו למצב הזה. היו כמה החלטות:

החלטה עקרונית אחת היחה שאת הצורות יאמן הגייס ולא אף אחד אחר

עד אחרי המלחמה הזו, את אמן המקצועות, אמן הצפ"מ, אימן הגייס באחריותו. המסעור

היחה שהחטיבות של אוגדה 252, האמונים בוודאי צריכים להיות באחריותו של הגייס.

כרבע שכתבססים על הקרב הזה. הקרב הזה מושחת על ההנחה שהגייס הוא שבונה את הסד"כ,

ומי שבונה את הסד"כ, צריך גם לעסוק באמונים האלה, צריך לחלוש על כה האדם, צריך

לחלק אותו ואתו לבנות את הסד"כ. כתוצאה סכך היה דבר אחד, שעליו הפסכ"ל לא רצה

לוותר, והוא שתהיה כפיפות מלאה של החטיבות האלה לגייס, לצורך כצוע אמונים, וכפיפו

לצורך שליטה על כה האדם של החטיבות האלה, כדי שניתן יהיה לרוסת, כלי אינטרס פקודי

נאמר, את המערך, כי החטיבות האלה היו בית ספר גדול שאיתו בנו את המערך. זה מצד

אחד. זה כולל אמונים ותחפוש אמונים.

סן הצד השני, הכפיפות וההפעלה המקצועית חייכה אחריות ושלימות

כהגדרות הפקוד, מהפקוד, דרך האוגדה, החטיבה ומטה, כדי להבטיח הצלחה מלאה בהפעלה

כטה הקרב. שני הדברים האלה התנגשו. ההחלטה להשאיר את המצב כפי שהוא, קוהי פשרה

שמניחה ביסודה, שכנראה המלחמה לא עומדת לפתח כפי שזה קרה. כלומר יש פה לקיחת

הער / תא"ל י. אלעזרי

סיכון מסויים, כי ברור לגמרי שהפתרון אינו שלם. ברור לגמרי מדברים סבלו בשטח,
זה חייב להסתדר וכל מיני דברים אחרים.

קיבלו אמצעי מסויים משני מקורות וכל מיני דברים כאלה.

ידין:

האם זה היה אך ורק סחוך השקולים שפירטת כרגע, או מישהו אחר

שכאילו היו גם שקולים אישיים, כהחשב מי היה אלוף הפקוד

כאוחו זמן, וכי היה ספק הגייס. האם יש לכך הצדקה?

י. אלעזרי:

לא אומר שכל ההחלטות בצה"ל משוחררות מהשקולים האלה, אך אני

בפירוש יכול לפצוא גם סיבות אובייקטיביות - ענייניות, מדוע

ההחלטה הייתה כפי שהייתה. דרך אגב, זה נמשך הרבה זמן, זה לא היה רק בחקופה שמישהו

מסויים היה. אם נבדוק את העובדות, נראה שגם ההחלטות הייתה מספר פעמים. אני הייתי

שוחף לפחות להחלטות אחת גדולה שנמשכה כמה זמן, סחוך רצון לשנוח את הדברים.

זה נראה ששט. מה יותר ששט מלהגיד שזה כפוף לאלוף הפקוד?

לסקוב:

האם אי אפשר היה לקפא לומר: אתם גייסות השריון, פקוד דרום

וכל שטחי האמונים - גורם אחד?

י. אלעזרי:

כן, אבל אלוף פקוד דרום הוא גם ספקד הגייס.

ידין:

או להפך.

י. אלעזרי:

אז שוב, אתה רוצה שמי שיעסוק בבנין הכח, לא יעסוק בחיי היומיום

בגזרה. אגב, העובדה שהיו וכוחים, וואנשים חשבו שיש כל מיני

מהרונות שונים וטובים יותר, מוכיחה זאת. אך הפתרון הזה נלקח, בגלל שקולים שהצבעתי

עליהם. כלומר קצון ברור שספקד הגייס לא תהיה אחראית לגזרה, תהיה משוחררת מבעיות

העד - הא"ל ו.אלעזרי

במחוק שוטף, העסוק רק בבנין הכח ובכבוד, והמסיר צוותים של המערך כולו והעסוק במסוגלים, זה באופן ברור לגמרי היה הגורם הדוסיננטי כמסרכת השקולים, ולכן היתה מטרה שיש כפיפות מבצעית לצורך הכוננות המבצעית, היא באחריות הפקוד, יציאה לחופשות היא באחריות הפקוד, דברים אחרים הם באחריות הפקוד. הפקוד רשאי להכריז או להחליט על פצבי כוננות סטויסים.

לנדרוי: זה חל בק על הסריון?

י.אלעזרי: כן.

לנדרוי: למשל החי"ר?

י.אלעזרי: החי"ר היה כפוף לאלוף הפקוד.

לנדרוי: בק אמוני החי"ר?

י.אלעזרי: שם לא היתה בעיה דומה, כי לא היתה בעיה של בנין כח. נאמר 275

המחאה כפופה לפקוד כמו כל מפקדות הגזרה האחרות של חי"ר -

אילת, או שרם-אסיך או מחוז הנגב, או מחוז הערבה, כל המפקדות האלה היו כפופות לפקוד

היו"ר אגרנט: הפקוד הוא גם האחראי למשמעת?

י.אלעזרי: כן.

היו"ר אגרנט: הפקוד או הנייס?

י.אלעזרי: זו שאלה קשה. השאלה מסמכה לפה. ברגע שיש שני מפקדים, יש פזול

באחריות הפקוד. זה לא מביא לתוצאה של פה כשדה הקרב. לדעתי האישי

התרוין הוא לא טוב, העובדה שעכשיו אנו כן רואים כפיפות לאלוף הפקוד. כלומר התגלגלו

עברנו את המסבר הזה. 252 כפופה לפקוד.

הער - תא"ל ל. אלעזרי

למקוב: אני רוצה לשאול אותך שאלה. מהתאור הכולל של הדברים כפי שאני
 מחדשם - וחניד לי אם אני צורך במשהו או לגמרי לא - ההופעה
 שקציני החייל הראשיים, בונים את הלכנים בשביל הסד"כ, זה סמכות מקצועית, שפיון
 של הציוד, איך לתחזק את הדברים ואיך להפעילם, אם זה חייל שיש לו גם פונקציה
 מקצועית (ידין: גם כה אדם) גם טפול בכה-אדם, - הם למעשה יצרו מצב, שלא יתכן
 איזה שהוא קונספט-חסיסה של כוחות יבשה, והם הפכו את הפקוד ליזרח מרהבי-אדטיניסטרטי
 לצורך בטחון שוטף, ומנעו ממנו את ההתגבשות של הקורפוס בשעה מלחמה. נוסף לכך
 סוג הפעילות הזו, כשכה לדרגים העליונים של אטטכ"ל, של קציני החייל הראשיים,
 את אותו כה אדם מקצועי שאיננו למטה, והעדרו למטה יצר מצב שמפקד יס"ח בגלל
 הוסר כה אדם מקצועי וחוסר בציוד, מתאם את הדרגים העליונים, וסכך מחסחה שצריך
 להיות קשר עם מישהו כדי להשיג, וסכך מחסחה ענין יום השוק, שבאים וסוחכים, ואומרים:
 תן לי מזה, תן לי מזה, וזה רק ונותן, וזה רץ עם כמה דברים כדי לעשות, וקצח
 הקצוב לכנוי וכל מיני דברים כאלה.

י.אלעזרי: התאור של יום השוק, אני לא כל-כך בקבל אותו, לכן איני יכול
 לומר אם זה נכון.

למקוב: היה כאן מסקד ב ה"ד 1, שסיפר כי הוא מחזיק שני אנשים למעלה.
 בה"ד 1 - שצריך להיות פנינהץ

י.אלעזרי: לא הכל מתנהל כשיטת יום השוק, אחרת לא היינו בונים את הצבא
 לפה שהוא הגיע. יש שתדלנות ורצון של ספקדים להשיג דברים, אך
 אני חושב שגם כאשר יקבלו את המכסימום, כל אחד ירצה עוד אלף לירות לבנוי, עוד
 אלפיים לירות למשהו אחר, ועוד ציוד סוויס, ואין לכך גבול בכלל. כדיוק מה
 שקורה עם רמת החיים בחוץ, קורה עם רמת הציוד בצבא. מאחר והדבר נתון בידי אנשים,
 ואנשים גם מתחלפים בתפקידים, זה גורם לכך. אדם שיש לו כמות מסוימת לחלק, הוא
 יכול לחלקה קצח כך וקצח אחרת. במערכת כה גדולה, אין להאר אותה בלי מערכת ההשפעות

הער - תא"ל י. אלעזרי

האלה שנפסקות תוך כדי עבודה, זה היה וזה יהיה. השאלה היא, כיצד זה מתחבר עם הקונצפט של החייל. אני לא בטוח, אני חושב שבכל מערכת שלא תהיה, המיד יהיה מי שיספ ויבקש, והמיד יתנו לו עוד כמה דברים ליחידה שלו. אם לא יקבל - טוב, אם לא יקבל - יחזור טוב, כדי להשיג דברים ליחידה שלו. אני חושב שזה אופייני לאווירה שיש בצה"ל מהמיד, שניסו להשיג, ועשו לפעמים גם דברים פכולים, כדי להשיג דברים עבור היחידה.

המסך רשמה י.ע

8117

ועדת החקירה, 8.8.74,

ישיבה קמ"ג, אחת"צ

הער: חת-אלוף י. אלעזרי

אלעזרי:

בסך הכל אני לא חושב שזה קשור. הקונספט של קצין חיל ראשי או נאטר הקונספט שלא נותן לפקוד לבנות, רק לקיים הוא הכרחי בנתונים שלנו, בנתוני האמצעים שישנם. כי אנו בונים הפיר עם מעט מאד. מעט בונים עם מעט מאד. והריבונות מהייבט שתהיה בנייה במקום מצבזי וזה יועמד לרשות הפקודים. לפקודים נשאר די הרבה מה לעשות, כי זה מועמד לרשותם בשלב מוקדם מאד. לא גמרן את הבנייה, ש גמרן את שלב האסון הבסיסי גמרן לסייד, גמרן לעשות ועכשיו נוהנים להם את היחידה. זה גם לא מדוייק לגבי הרבה מאד מקרים, בהרבה מאד מקרים נוהנים להם את הפקודות לפקוד והפקוד עוסק בבנייה. זאת אומרת החיל אין לו את הכלים, אין לכל היחידות את הכלים לבנות מאחור באיזה שהוא מקום, ביחידה, בסליק, ולהעמיד אותה לרשות הפקוד. אלא הוא מורה, יוצא הוראה לפקוד מרכזי מסויים להקים יחידה. הוא מסמן אותה, הוא מקבל ציוד, הוא מקים את היחידה והוא מאמן אותה. לא כל החילות יש להם מספיק אמצעים, ולא כל החילות הם מספיק חזקים להקים יחידה כזו. זה טוב לא, לזה אי אפשר להשליך לקונספט של מפקדת יבשה. כי החפיסה, שצה"ל אגבגב-להגנת צריך להיות מפקדת יבשה, או לעבוד עם בחפיסה חילה, עם מטה כללי כפי שהוא עובד, זה אפשר להקיף עולם ומלואות רק בניתוח ולגבי הצורך בכלל במפקדת יבשה, וזה לא קשור בגבגב בנקודות שבכל אופן לי נראה שהעלית בנקודות כדי לענות עליהן.

זה קשור במטה הכללי, אם זה מטה אינגרלי או לא מטה אינגרלי, מעמד הגבגבגב כפיפות המרחבית, איך אנחנו רואים את ניהול המלחמה, מפקדת יבשה, או בשליטה ישירה של מטה כללי, את המערכה עצמה כיבשה. מי עושה את החיאום במלחמה ומי עוסק בבניין, כל השקולים האלה, צריכה להינתן תשובה איך לבנות את צה"ל. עד היום יש וכוחים לכאן ולכאן. זאת אומרת אני לא חושב שיש השלמה עם המסקנה שצריך מפקדת יבשה, כמו שלתיפן, אין השלמה שהמבנה הנוכחי הוא טוב.

ועדת החקירה, 8.8.74,

8110

ישיבה קס"ג, אחה"צ

הער: תה-אלוף י. אלעזרי

אגב, אני לא חושב שיש מבנה אידיאלי לסישהו כנפשא הזה.
עד כמה שאני הצלחתי לספור את הנושא. זה שוב התפשרות
עם כל סיני שאיפות, מסרות וכדומה.

אלעזרי:

אתה כבר עיינת ברוח המלא שלנו, של הוועדה,
אני מתכוון לרוח הסודי, שלא פורסם.

ש ידין:

אני מקסימוס קורא בעתונות למי פותר לקרוא את הדוח.

אלעזרי:

ואתה קורא למי אסור ?

ידין:

לא הודיעו לך עדין שאתה יכול לעיין בפרקים אלה או אחרים ?
חבל. שם יש בעיה שאנחנו עובדים עליה, בקשר עם בעית אלמנט המלואים, ביחידות
הסדירות, השלמות המלואים ביחידות הסדירות. ומסתבר שהחטיבות הסדירות של
צה"ל אינם בכוסר פעולה כפי שהתקנים בכוח מחייבים זאת, ללא גיוס
המלואים. יש כאלה שיותר ויש כאלה שפחות. חטיבת שריון 421, לדוגמה
הדרגים שלה למעשה הם מילואים, למרות שהיא חטיבת סדירה, ואני מדבר על
לפני המלחמה. הוא הדין על הימ"חים על יחידות העסקה, ומקור וכל סיני
דברים מסוג זה. כשהתחילה המלחמה, לפני שהתחילה המלחמה, הכרוז מצב כוננות
ג' ב-5/ לחודש, ביום 5 באוקטובר. שהוא פירושו של דבר, כך דווח לממשלה
שהצבא הסדיר כולו כמצב כוננות, והוא פוכן לפעולה. אבל לא גוייס,
אף איש מילואים, ממילואי החלטה של החטיבות, אני לא מדבר כרגע על היל-האויב
אני לא מדבר כרגע על כמה יחידות בחוץ המסכל, או זרועות וכדומה.
אני מדבר כרגע על היחידות הלוחמיות. זאת א עוכדה שאנחנו קבענו, ואני לא
נכנס כרגע אם העוכדה נכונה או לא. שבת, כשכסוכן הכל גוייסו,
גם אלה גוייסו, אבל, האם כשאתה היית בחו"אר, לסוג הזה של יחידות המלואים
היה מעמד מיוחד ארגוני, או שהיה תפקידו של המכצעים, אני לא יודע,

ועדה החקירה, 8.8.74,

ישיבה קס"ג, אה"צ

הער: תח-אלוף י. אלעזרי

8119

יריין: לאמר, אם אנו מגייסים את המערך המלואים, מתד או אם אנחנו רוצים לבנות רק על שחור-לבן או איזה שהיא חכנית שהיתה לסד"כ הסדיר בלבד, וכוכ וכו', צריך את האלמנטים האלה לבטל לגייס, צריך גם אלמנטים אלה ואלה לגייס יום קודם מאשר מגייסים את האלמנטים האחרים וכיוצ"ב.

אלעזרי: אני לא מספיק בקיא לענות, כי אנחנו לא עסקנו בזה באג"ם הוא"ר.

יריין: זה לא היה תפקיד אג"ם/הוא"ר.
 או מפני שעזבת מורש קודם?
אלעזרי: לא, לא, אני לא בקיא כי זה לא היה תפקיד אג"ם הוא"ר.
 אנחנו כן עסקנו בהגדרתם מי נמצא כסדיר ומי במילואים.
 לא הגדרנו מתי הוא מתגייס.

יריין: אני מבין שיחרר הכעיות, ענף בוננות, או מחלקת גיוס וכוננות וכו', אבל אני מביע בדיוק לנקודה, כשאדם החלטתם מה צריך או למה צריכה, או אוקה יחידה של סדיר, ומה אפשר לתת לה במילואים אני מבין שלקחו בחשבון מה דרוש לה כבטחון שוטף, ללחימה כוללת,

אלעזרי: התנחה היתה שיכולה להכנס, אינני זוכר בדיוק את השלבים יכולה להכנס לסג ראוון, בלי להיזדקק למילואים שלה.

יריין: כאשר אתם עשיתם את השקולים, ההצעות, מה סדיר ומה מלואים אתם גם מודעתם למסכל למבצעים למישהו, שהשקולים שלכם מבוסס על חשובי זמן מסויים שקטורים לגיוס מלואים, אג-אמא-אג- בהתאם לנתונים מסויים או את זה כבר אמר, ענף גיוס וכוננות, שצריך היה להקיש בעצמו. איך היה התהליך

ועדת החקירה, 8.8.74,

ישיבה קפ"ג, אחת"צ

הער: תת-אלוף י. אלעזרי

8120

אלעזרי:

זה ברור, זה לא דבר שנוצר היום, זה דבר שהיה

בצה"ל מאז שאני זוכר. זה נעשה מטעמי הסכון.

באג"ם מבצעים היחה ידיעה ברורה לגמרי מה צריכה החטיבה הזו כדי להלחם. יותר מזה בכל כוננות שהיתה, היו מחקייסים דיונים באג"ם מבצעים ששם היו סופיעות היחידות, הספקדים היו באים ובודקים את כל פריט ופריט, את כמות הסנקים, את כמות הציוד ואת כמות האנשים שיטנם שם. את כמות הצוותים שיטנם, קובעים בסדרייק השלמות לכוחות הסדירים, מאין יגיעו, בהדלי שעות, שעתיים, ארבע שעות, 6 שעות 8 שעות. בידיעה ברור מה יש להם ומה אין להם. כאשר הפקוד המרחבי שהיה בא לאותו דיון והחיל שבא, לפי הוראות ברורות שהיגיעו לשם,

ידין:

אני מכין, אני לא,

אלעזרי:

לכן, זה שיש יפ"ח במילואים, או פלוגה במילואים

זה היה עולה באותם הדיונים. לעמים קרובות למשל

במקום לגייס היו מעמידים ככוננות רכב סדיר. או אמצעים סדירים, זאת אומרת ש נמנעו סלגיים ונתנו השלמות לאותה עוצבה כדי שתהיה ככוננות מלאה.

ידין:

זה אני מכין, הסלה לי, בשאלה שאני הולך להציג לך

אל תסיק שאני חסיד של הפעלה ספקדת כוחות יבשה או לא.

למשל יש דעה משלי, לא לרגע זה. אבל כעובדה שחיל האויר, ביום שישי 5

לחודש כשקבל כוננות ג', ספקדת חיל-האויר באה ודרשה מהמטכ"ל לגייס את

השלמות המלואים של חיל-האויר. האם אי הדרישה לכוחות היבשה

לגייס את המלואים שלה, נובעת מזה שלא היה מטכ"ל ספקדת כוחות

יבשה, או שאיזה שהוא מפקד מטה במטה הכללי שעב שהיה צריך לבוא ולדרוש

את זה מראש המטה הכללי, לא ראש לנכון, מבחינת אחריות, מבחינת המבנה.

ועדת החקירה, 8.8.74,

ישיבה קמ"ג, אחה"צ

הער: חת-אלוף י. אלעזרי

8121

י.ע.

אלעזרי: חלק מהשאלות יכול לענות עליהן ראש אג"מ תואר,

ידין: אג"מ תואר הוא גם אחראי לתאום עבודת המטה של המטה הכללי.

אלעזרי: לא.

ידין: בזהלי מטה.

אלעזרי: אני גם מהלק הדיונים האלה, לא השתתפתי בהם, אני יכול

לאמר ככה, התכניות של ההגנה בפקוד הדרום הם כסוי

מרויך כמה מלואים צריך וכמה סדירים צריך, דמתי צריך לגייס אני גם

לא יודע אם פישתו לא דרש, ואני לא יודע למה לא הפעילו את זה.

לא יודע למה לא גייסו.

ידין: לא דרשו, לא רק שלא גייסו. הדרג הבנוה לא דרש מהממשלה

ביום שישי כשהיו הדיונים לא דרשו לגייס את המלואים האלה.

אלעזרי: אותם מאות או אלפים ראשונים,

ידין: זה אלפים ולא מאות.

אלעזרי: כדי להשלים את המערכת הזאת של הסדיר.

ידין: אחה תקרא את הדוח, יש חלקים שמיועדים לספ"כ, תקרא

איך מפקד חטיבה אומר, שהוא קבל את הכוננות ביום שישי

חטיבת שריון, הוא היה למעשה בלי בגלגל דרגים, כי הדרגים שלו היו כמלואים

הוא סדיר, חטיבה סדירה, ולא נהנו לו אשור לגייס את המלואים שלו.

אחא לא שמעת על הבעיה הזאת ?

אלעזרי: שמעתי אבל לא כצורה כל כך ברורה, מרוע הדברים

לא נעשו.

ועדת החקירה, 8.8.74,

ישיבה קמ"ג, אתח"צ

הערן: תת-אלוף י. אלעזרי

8122

יריין: עכשיו מחוץ הנסיון שלך בעבר, אתה חושב שזו החלטה

או שקול לא מספיק לטובה או לרעה של הדרג המטכ"לי

ולא בעיה של סכנה, או אחריות מטה, או פקוד של אחריות מטה, שצריך היה

לכוא ולהגיד,

לדעתי, זו טעות של מישהו במערכת, אני לא יודע מי.

אלעזרי:

במערכת הקיימת. ברבע שמשילים על פיקוד מרחבי אחריות

לכצע משימה כל שהיא,

נניה שהפקוד כן פונה למישהו,

יריין:

המתונים היו ידועים, דנו בדברים כל אבך הרבה פעמים

אלעזרי:

כך שהדברים היו ידועים.

אני קראתי את הפקודה מנעול, זה כוננות ג' נדמה לי,

יריין:

בימין, שם כתוב שכוננות ג' אין פירושה אוטומטית

הפעלת המלואים, אבל שם, אם אני הבנתי נכון, יותר הכוונה למערך הכללי

של המלואים, לא מצאתי משהו בקשר למילואי ההשלמה, כדי להפעיל את המערך

הסדיר, או כדי לאפשר למערך הסדיר לפעול, הוכנסו בחוץ איזום שהוא סוג מיוחד

אם זה אתה צריך לתפש לפי דעתי בתכנון המבצעות.

אלעזרי:

8123

ועדת החקירה, 8.8.74

ישיבה קמ"ג, אחת"צ

הער: תת-אלוף י. אלעזרי

אלעזרי:

בתכניות ההגנה של מקור הרוס, בשלבים הראשונים שלהם משולבים גם פילואים. ושם נזכר כל איש שצריך לעוצבות מסויימות. זה מופיע בכל שלב במסויים כרגע שמפעילים אותו.

ידין:

אני מכין, אני חוזר למטכל. טוב יכול להיות שזה שייך למבצעים. נניח שבמקור כן מצאנו חכניות מבצעיות, את שובך יוניס למשל, כחוב שם, כך וכך פלואים, מה יגייסו, השאלה היא אם מישהו שמחליט על מצב ג' במטה הכלי, בא באותו זמן ואומר, באותו זמן אור אדום או אור צהוב, מדע לך אבל, שאם אתה חושב שהצבא הסדיר, יכול למעול כצבא סדיר, לא למעול לבסחון שוסף, אתה טועה, אלא אם כן תעשה כך וכך וכך. או אם אתה חושב שמחר אתה תגייס שלוש אוגדות פלואים, ובאותו רגע אתה תגייס את הסגל של הימ"חיים שלהם וכו', לא תקדים את הגיוס של הימ"ח ממש, 6 שעות קודם וכו', אם אתה חושב שתוך 24 שעות אתה תוכל להפעיל אותן אתה טועה.

אלעזרי:

אלה שתי כעיות שונות. לגייס את האוגדה, ישנה תרגולת ויש קבוצות ולוח זמנים, מה קודם ומה אחר כך.

ידין:

זה עם גיוס האוגדה, אני אומר, שלב ביניים כי אחרת מעמידים את ראש המטה הכללי ואת הממשלה בשתי אפשרויות: - או גיוס המערך, או כלום. אבל יכול להיות מצב שהוא אומר אני עוד לא החלטתי אם אגייס את אוגדה 205, אבל אם אעשה זאת בשורט נויסיס אז אני יכול לגייס עכשיו 1000 איש פילואים, זה לא יעורר מהומה גדולה אבל האפקט המצטבר של הגיוס המוקדם של ה-1000 האלה, הוא יכול להיות שווה לשלושים שעות. מי עשה את המערכת הזאת? המשיכה מ.כ.

לפני כן רשמה יע

ס"י.

ועדת החקירה - 8.8.74

ישיבה קס"ג - אחה"צ

העדה: תא"ל י. אלעזרי

אג"צ י. אלעזרי: זה צריך להיות החלטות של אג"ס, לא של תוא"ר.

זה לא היה בתוא"ר. ידין:

זה ראש אג"ס, זו אחריות של אג"ס מבצעים, ראש אג"ס י. אלעזרי:

ואג"ס מבצעים. כל נושא מערכת הגיוס היא באחריותו. ראש

אג"ס היה צריך להגיע להחלטה לאור הסכב את מי הוא סגייס, כמה הוא מוכן ללכת,

להציע לרמטכ"ל, לקבל אישור. זו עבודת מטה שם.

בתוא"ר הכעיה הזאת לא היתה בכלל? ידין:

לא בתוא"ר, לא בדיעתו ולא כתיאום אתו. י. אלעזרי:

לשם הכנת הדבר; כשמגייסים רק חלק מן הכוחות הסדירים, אז לנדוי:

אפשר להשלים את החסר במילואים מחדירות סדירות אחרות? האם

הכנתי את זה מהערת אגב שלך?

י. אלעזרי: כן. גם זה נעשה.

גם זה אפשרי. לנדוי:

אני חושב. אם נמצא בדיוק איך פתחנו במלחמה, אם אינני י. אלעזרי:

טועה בית-הספר לשריון היה פרוס. צוותים של סנקים סדירים,

שלמעשה הם צוותי הדרכה, היו פרוסים כבר. והם למעשה אלה שהיוו במקום המילואים

אח הכוחות כשלב הראשון. היינו בנויים על כך שבתי-הספר וכל מיני גורמים שונים

הם נותנים עיבוי ומשלימים יחידות במקום גיוס מילואים. זה לא צריך היה למנוע

גופים מסויימים של מילואים אשר היוו חלק מתכניות מבצעיות. זה לא קשור לסבב

כוננות. יכול להיות סבב כוננות ג' בלי שיועשה דבר לגיוס מילואים.

כך כתוב באמת. ידין:

אכל כהחלט, בדגע שאתה אומר: אנני נפרס לשוכן יוניס - שובך י. אלעזרי:

יוניס היה חסור לו כדיוק חליפה לפי מידה.

ביום ששי לא היה שובך יוניס לצערי. ידין:

ישיבה קס"ג - אחה"צ

העדה: תא"ל י. אלעזרי

י. אלעזרי:

טוב, אבל ברוב שהמא לוקחים...

יריין:

זה אני מביין. שוכך יונים היה בנוי על גיוס מילואים בכלל.

לנדוי:

אבל אינך יכול לקחת מביה-הספר, כשכית-הספר כעצמו צריך להוות חטיבה סדיר. זה מה שהיה ערב המלחמה. נכון? נכון.

י. אלעזרי:

אז אתה לא יכול בלי השלמות מילואים.

לנדוי:

ללא ספק, אם אתה רוצה להגיע...

י. אלעזרי:

אבל כשאנחנו אוסרים הצבא הסדיר ומכחווניס רק לסדירים,

יודעים שזה לא מלא. זאת אומרת יודעים שפה יש רק שני גדודים; ב-188 זה שני גדודים...

יריין:

א את זה כל אחד יודע, לכוך על זה לא שאלתי. כשיש

חטיבה סדירה שיש לה גדוד סדיר ושני גדודי מילואים -

את זה יודע כל סרן במטכ"ל או בפיקוד, ולא צריך כלל להזכיר את זה. הבעיה

מחעוררת כשיש לה שלושה גדודים סדירים, אבל הדרגים אינם, המינחלה איננה,

"אז אפשר להילחם בלעדיהם", והחרס"ש במילואים, הסנקים במצבה. מה שואל המפקד?

כמה צא סנקים יש לי למטה בחעלה. יש 300. טוב, 300 סנקים. אבל אין לו

חרס"ש, ואין לו דרגים, ואין לו רכב סיור, ואין לו זה וזה. לאלה אני מחכוון,

לנורות האדוסות הללו, מאיפה הן צוות. מאיפה הדברים האלה צצים.

י. אלעזרי:

ואין לו ארטיילריה ועוד...

אלה חלקים מתכנון אופרטיבי.

יריין:

זאת אומרת אתה חושב שבטוח שזאת לא אחריות תוא"ר, זו

אחריות מבצעים?

י. אלעזרי:

ככל מקרה, אם אני אקח אחריות על עצמי...

יריין:

לא, אני לא מבקש אותך לקחת אחריות. אני מדבר מבחינת תפקידי מטה במטה הכללי.

ועדת החקירה - 8.8.74
ישיבה קט"ג - אהה"צ

העד: תא"ל י. אלעזרי

תוא"ר נקי לגמרי.

י. אלעזרי:

עכשיו אני רוצה לשאול אותך שאלה שאני לא בטוח אם תוא"ר

ידין:

כאמח נקי, אז תסחר את תוא"ר, מי אחראי בז'ל לקבוע את

החורה - לא את החורה, את החורה ואחר כך את תפקידי המטה והתקנים בקשר
למיפקדה עיקרי של פיקוד, מיפקדה קדמית וחפ"ק, ובכלל כל מה שקשור לפיקוד.
נעזוב את החטיבות והאוגדות, שזה כמח פיקוד ומטה ומה"ד. אני לוקח את
האלמנט של הפיקוד, שוב בעקבות השאלות.

באב"ם הטיל את זה ראש אב"ם על מה"ד...

י. אלעזרי:

על מה"ד?

ידין:

כן.

י. אלעזרי:

גם את הפיקוד?

ידין:

... להציע לו את שיטת הערכת המיפקדות.

י. אלעזרי:

מלמעלה עד למטה?

ידין:

כן. זאת אומרת, אם אהה מדבר על ...

י. אלעזרי:

אני מעוניין בפיקוד ב גרידא, ברמה הפיקוד המרחבי, ורק

ידין:

בזה.

השאלה היא מה ברמה הפיקוד המרחבי. עצם ההחלטה נאמר

י. אלעזרי:

שפיקוד הדרום ישלוט מחפ"קים מסויימים על המלחמה,

זאת אומרת שייבנו לו חפ"קים כאלה שמהם...

אני מתאר לעצמי שזו היתה החלטה אב"מית ברורה.

ידין:

... זו היתה החלטה שהחליט הרמטכ"ל.

י. אלעזרי:

משהחלט כך, האם פישתו צריך היה לקבוע תקנים, סדרי

ידין:

עבודת מטה בין המיפקדה העורפית כבאר-שבע ובין החפ"ק

הזה? ושפענו שהיה איזה דבר שאיננו יודע איך להגדיר אותו, גם ברמזים,

מיפקדה עיקרית, או לא עיקרית.

ועדת החקירה - 8.8.74
 ישיבה קמ"ג - אה"צ

העד: תא"ל י. אלעזרי

י. אלעזרי:

אני חושב שלמעשה כל הנושא הזה שייך למכלול תורת הפעלת המפקדות, איך בכלל זה"ל מכין מפקדות, היה אפילו פעם מסמך מסויים, אני זוכר אותו, של מה"ד, אשר ניסה להקיף את כל המערכת של הפעלת המפקדות. אינני זוכר אפילו אם הוא בא לדיון. אני זוכר שהציעו הצעה כוללת להפעלת המפקדות, מבחינה תורתית. יש פה בעיה תורתית, כל דבר צריך להתחיל באופן תורתי. אבל הוא מגיע לשלב שהוא צריך להגיע לשלב חקני.

ידין:

י. אלעזרי:

הכיסוי בחקנים ניתן לרכב ולקשר של הפ"ד פיקוד, כדי שהאלוף יוכל להיות נייד. את זה אני גם כן מכין. אבל לדוגמה, כאשר אלוף פיקוד הולך לחפ"ק, מה תפקיד ראש המטה של הפיקוד? איפה הוא צריך להיות? בחפ"ק? במיפקדה העורפית? במיפקדה העיקרית? מה תפקידו? הוא מתאם את מי? קצין האפסנאות הפיקודי - האם הוא צריך להיות למטה, למעלה, באמצע?

ידין:

י. אלעזרי:

אלה דברים שקודם כל אני חושב שהם לא מוגדרים. אם הם היו מוגדרים, הם צריכים להיות בחורת הפעלת המטה של זה"ל.

ידין:

י. אלעזרי:

אבל הם לא מוגדרים, זה קודם כל. עד כמה שזכור לי, אני לא זוכר שיש על זה... לבכי רמת הפיקוד - אני לא זוכר שיש, אבל לפי דעתי אלו בעיות תורתיות ולא בעיות ארגוניות, אם אתה מנסה לקרוא להן ארגוניות, תורת הפעלת המטה ככל הרגום, אגב, לפי דעתי זה צריך להגיע עד המטה הכללי. אני שמעתי שהמטה הכללי ונוהלי עבודה - זה יכון האחראיות של הוא"ר.

ידין:

של הוא"ר.

ס.י.

8123

ועדת החקירה - 8.8.74
ישיבה קס"ג - אחה"צ

הער: הא"ל י. אלעזרי

יש כחוא"ר אלמנט, שנקרא פעם האלמנט המת"סי, שבו
כל אותם אמתגאגאג הדברים שלא נכנסים להחומים של מישהו אחר.

י. אלעזרי:

חן שלוש דוגמאות, קסנה, בינוניה וגדולה.

ידין:

למשל, אחריות לפקודות רמטכ"ל או פיקוד עליון, אמתגאג
תיאום הדברים האלה, אם היה צריך נאמר להחליט ולחתוך

י. אלעזרי:

לגבי אחריות באוגדה 252, לנסות להגיש נייר מטה, מצע לדיון במצא בנושא הזה,
צריך היה להוציא את ההוראות של הכפיפות - הוא"ר (?). אם זו תורה של הפעלת
בייסות או הפעלת סיפקדות...

ידין:

המצפ"ע, איך מתפצל המצפ"ע כלפי המטכ"ל? מי הגדיר את
זה? מי קבע את הנוהלים, את הנוהגים, את החלוקה,

אם ההתפצלות?

אב"ם מבצעים כאחראי לנושא.

י. אלעזרי:

יש מספר?

ידין:

הפעלת המצפ"ע, נוהלי עבודה של המצפ"ע.

י. אלעזרי:

הפעלת המצפ"ע, זאת אומרת שכשמתפעלים את המצפ"ע תולים
מפות ודברים כאלה? אני לא מתכוון לזה.

ידין:

כשביקשנו מאב"ם מבצעים את הנוהלים של הפעלת המצפ"ע,
הוא אמר שאין.

לסקוב:

אני זוכר את הפקודות שהיו שלי. אני הייתי ראש ענף
מבצעים, היה לנו פק"ל...

י. אלעזרי:

פקודות למת, מי מפעיל את הגנרטור או דברים כאלה?

ידין:

לא... אני מתכוון לכל. לא רק מפות.

י. אלעזרי:

אני מדבר מבחינת המטה הכללי, איך הוא מתפצל, איך

ידין:

הקבוצות עובדות, איזה קבוצות עובדות הנה, איזה קבוצות

עובדות הנה...

הער: הא"ל י. אלעזרי

- קבוצות דיון שישנן, מי הן קבוצות הדיון...
י. אלעזרי:
 מי אחראי מה, מי אחראי שם.
ידין:
 ודאי. מי מפקד על המצפ"ע.
י. אלעזרי:
 תראה, הדברים הכרוכים - כרורגא לי שהם ייעשו. לא
ידין:
 ייתכן שלא קבעו מפקד על המצפ"ע אלא קפעה...
 לא, אני לא מדבר על הרב-סמל.
י. אלעזרי:
 לא, אני אומר כללית. אבל נוהלי ההתפצלות ועבודת
ידין:
 המטה בינם לבין עצמם, בין המצפ"ע למטכ"ל.
 לי זכור שהיו פקודות כאלה. אלה פקודות שהיו באחריות
י. אלעזרי:
 אג"ם מבצעים, ארא
 אם היה דבר כזה, אז כרור שהמצפ"ע, עד שלא יקיפו
ידין:
 מפקדה של כוחות יבשה, המצפ"ע עם כל קציניו עובדים =
 באמצעות הפיקודים, צריכים לעבוד באמצעות הפיקודים.
י. אלעזרי:
 כן.
ידין:
 אז אם לא יהיה תיאום מסווד, לא רק תורתי, אלא ארגוני,
 בין ההתפצלות של המצפ"ע הפיקודי, נקרא לו כך, או מה
 המקביל למצפ"ע הפיקודי - אז הצסק לא יכול לעבוד.
י. אלעזרי:
 המצפ"ע לא מתפצל.
ידין:
 לא, אבל המצפ"ע עצמו הוא פיצול של המטכ"ל.
י. אלעזרי:
 הוא לא פיצול של המטכ"ל. לפי דעתי הוא לא פיצול של המטכ"ל
ידין:
 אלא מה הוא?
י. אלעזרי:
 המטה הכללי הוא מפקדה אלאגא שאיננה מתפצלת. זה סיורדים
 למטה...
ידין:
 זוהי התורה?

העד: תא"ל י. אלעזרי

י. אלעזרי: זו התורה. זה שירודים למטה לחורים, שכמה אנשים,

נאמר של אג"א, משנים מיקום, שאג"א מוריד את עצמו

למטה בחלק ממנו, או קציני חיל ראשיים מעבירים את עצמם...

זה רק אם הוא יושב מתחת לאדמה או מתחת לאדמה? ידין:

לפי דעתי זה יותר מיקום של אנשים, מאשר... י. אלעזרי:

זוהי התורה? ידין:

זה מה שאני יודע. י. אלעזרי:

אבל יכול להיות שבזמן מלחמה יש צורך במפקדה, בחפ"ק ידין:

כזה כביכול, לרמטכ"ל, שדרכו הוא צריך לנהל את הקרב,

אבל המטה הכללי הוא גם המטה הכללי של משרד הבטחון של מדינת ישראל. יש פה

בעיה של חכנון לעוד עשר שנים, עם גיוס המדינה...

הוא ממשיך לעבוד. י. אלעזרי:

הכל ממשיך יחד? ידין:

הכל ממשיך לעבוד. י. אלעזרי:

ואין חלוקה בין ראש מטה, סגן, וכו', בל העניינים האלה, ידין:

כתוא"ר?

אני לא חושב שיש. אני לא חושב שגם צריך להיות. י. אלעזרי:

האם יש הוראה איזו פעילות נפסקת בזמן מלחמה? נכנצל:

פעולות שיגרהיות נפסקות, עדיפות ניתנת לפעולות אחרות. י. אלעזרי:

כל הפעולות הישגרהיות נפסקות? נכנצל:

אבל זה נכון לגבי כל מפקדה. יש הרכה מאד פעולות י. אלעזרי:

שיגרהיות שמפסקים לעסוק בהן. עוסקים רק בדברים נכנצל:

שצריכים במלחמה.

רב-אלוף ידין בצדק התחיל עכשיו במטכ"ל. שם יש גם נכנצל:

הפעילות הרבה ביותר. האם לא נקבע איזו פעולה נחשבת

כשיגרהית? איזו נפסקת?

העד: תא"ל י. אלעזרי

י. אלעזרי:

בפירוש כן. אני חושב שכל הדברים האלה דוקא יחסית

ברורים. אבל כל מחלקה ממשיכה לתפקד במטע הכללי בתפקידים

שלה. זאת אומרת האחריות לא משתנה, היא גם לא מתפצלת. זאת אומרת אין לה

מיפקדה עורפית ומיפקדה קדמית. זה שמצפ"ע פועל, זה לא משנה למעשה מהמערכת

הרבילה של העבודה. זה שראש אג"ם יורד למטה, לפי דעתי אין בזה כל שינוי

מהפכני. אג"ם מבצעים יושב במקומו.

יריין:

אני מצטער על השאלה. במצפ"ע אני התחלתי. יכול להיות

שאן היו השקפות די פרימיטיביות בנושא הזה, ויכול

להיות שמאז זה שוכלל. אז ההשקפה היתה שהמצפ"ע זה למעשה מין סוצב הפיקוד

עליון ברבע של ניהול הקרב. והיה מפוצל: הרמטכ"ל מנהל את זה, והסגן נמצא

מאחור ומנהל את המטכ"ל בעניינים כרביל. כי מישהו צריך לנהל את המטכ"ל באמצע

הזמן באופן שיגדתי.

י. אלעזרי:

ויש שר הבטחון.

יריין:

ויש בעיות עם שר הבטחון.

י. אלעזרי:

אם נסתכל על זה, למעשה נבדוק מה קרה, כולם עוסקים

בדברים שונים, אבל עוסקים במסגרות שיגרתיות שלהם.

מה משתנה? יש חפ"ק לרמטכ"ל, אם הרמטכ"ל רוצה לצאת, יש לו חפ"ק מוכן, נייד.

יריין:

אני אביד לך מה נשתנה. בזמן רגיעה, ראש המטה הכללי,

לדוגמה, יכול לעסוק במאה אחוז הבעיות. הכוונה היתה

שבזמן מלחמה ראש המטה הכללי יתרכז ויתעסק אך ורק בניהול המלחמה. ואז הוא

מעביר סמכויות מסויימות לסגן, ויכול להיות לעוד סגן ולעוד סגן. הוא אומר

לו: אתה עכשיו אחראי על כל העשילות ה"רוטינית". אני כמוצב, תעזוב אותי,

חבוא אלי רק עם בעיות כאלה וכאלה. ~~שם~~ הכנתי שפה יש גם כן איזו בעיה

שצריך לבדוק אותה. אני יורד לפיקוד.

נבנצל:

יש כאן שני דברים, מצד אחד משתנה הפעילות, מצד שני

גם יכול להיות שצריך להשתנות המיקום, להיות בבונוקר.

יריין:

לכן אמרתי: את המיקום נעזוב, כי אני רואה כבר שכל

המצפ"ע, בניגוד למה שאני תפסתי אז, נתפס אך ורק מבחינת

המיקום, מתחת לאדמה ומעל לאדמה. הבעיה האמיתית של המצפ"ע כפי שאני הבנתי

זה ההתפצלות של המטה הכללי למוצב פיקוד עליון, לא אם הוא תת-קרקעי או על-קרקעי.

זו בעיה חשובה, אבל היא לא בעיה של תיפקוד מבחינת מטה.

אבל אני חוזר לפיקוד עכשיו. שמענו למשל שראש מטה של

פיקוד הדרום, מהתחלה כמעט, סרבע שהאלוף פופיע, ישב כמה שנקרא חפ"ק, זו גם כן

שאלה אם זה היה חפ"ק או לא חפ"ק. באר-שבע בכל זאת נשארה כאינני יודע מה,

כמיפקדה עורפית. וברפידים... שם ניהלן את זה רבי-סרנים או סגני-אלופים.

קצין האפסנאות הפיקודי לא היה בבאר-שבע, הוא היה למטה. איך יכול היה המטה

הכללי, איך הם יכלו לדעת עם מי הם צריכים לעבוד ואיפה הוא יושב במצב כזה?

האם זו רק תורת לחימה? זה יותר מתורת לחימה. זו בעיה ארגונית ממדרגה ראשונה.

זה דרג שלסקוב קורא לזה קורפוס, אני אקרא לזה ארמיה. אתה מכין את הבעיה?

זה קודם כל בעיה שקשורה לתורת ההפעלה.
בפירוש כן.

י. אלעזרי:

אם כך, אפשר להגיד שכל דבר זה תורת הפעלה.

ידין:

אני מסכים אתך שהאיש, "האפיפיור", של מפקד

כוחות היבשה, זה לא קיים, אף פעם לא יהיה קיים - זה ראש מה"ד, לדעתי.

ברור שכל דבר מתחיל בתורה לחימה ונגמר בתורה לחימה והאחריות על ראש מה"ד,

אבל לראש מה"ד אין כבר הפונקציה להוציא את ההוראות ככתב הלכה למעשה. לא סתם,

אלא במקרה של פיקוד דרום שיכול להיות שונה מפיקוד צפון. /הסרחב העצום בין
בגלל

באר-שבע לתעלה, יכול להיות שצריך להיווצר סכנה אחר של פיקוד דרום מפיקוד צפון,

שאולי יספיק בדרג אחד. אינני יודע. ואולי בפיקוד המרכז בכלל לא צריך

להתפצל. כלומר, בין תורת לחימה עקרונית, ובין האפליקציה שלה, יש שלב - שאני

חשבתי - שאג"ס חואר או אג"ס סתם - צריך לשבת ולקבוע את זה ואחר-כך להגדיר

דברים. או שאינך חושב כך?

יכול להיות שהדברים לא היו מוגדרים מספיק

י. אלעזרי:

טוב. לי נדמה שלא בוצעו מספיק טוב.

זו השאלה. אני מוכן לקבל, יכול להיות שביצוע

ידין:

לא היה טוב.

אני מקבל שכרם הפיקוד דברים אף פעם לא

י. אלעזרי:

עברו דיונים יותר יסודיים - איך הפיקוד עובד.

בכל אופן, עד כמה מחקוטה שני זוכר.

זה בעקבות השאלה שנשאלת קודם. השאלה אם

ידין:

נחם על זה שאז. ההרגשה שלי היא שהדגשים היו

על הטיבות, אוגדות והכוח חלוצים ועל מחנכי מסכ"ל, מתקנים-שלהמתקנים החיליים

והיחידות החיליות - והפיקוד, לא מבחינת הסמכות שלו - נשאר איזה אבר מדולדול

בין שני הדברים שאלה. לא מבחינת הסמכויות כמובן. בקרב הוא יפקד על בכוחות.

אבל מבחינת ההתכוננות, מבחינת עבודת מטה, - הדרגים למטה הם היו המתאפסס
והדרגים למעלה היו המבצעים, ואילו הפיקוד עצמו כאילו מיוחס פה בהגדרות
ומתפקידים ובעבודת מטה. אינך חושב כך?

י. אלעזרי:
אני בפירוש לא חושב כך. אני חושב שלמעשה
יש לו גם את הסמכויות וגם הרבה תלוי בפיקוד
עצמו.

יריין:
אבל לא יחכן שכל פיקוד יחליט על שיטות עבודה
המטה של הפיקוד.

י. אלעזרי:
כאשר אני חושב למה הדברים נקבעו, אני חושב
שלכל פיקוד יש לו בעיות מיוחדות האופיינות
לו. זירה שונה לגמרי. ולכן אושר לכל פיקוד לפעול בדרך מסוימת. האישור נעשה
כדרך שבה אושרו מתקנים לשליטה. הפיקוד לא שולט מתוך חפ"ים פיזיים. עיקר
הפעילות מתוך מקומות נייחים שבהם הוא עובד.

יריין:
אז הגדיר לי עכשיו - צמח, נצרת, כנען,
ונאפה - הפעילות של אלוף פיקוד הצפון. איך
הגדיר כל אחד מהמקומות האלה מבחינה תורתית, מבחינה ארגונית. איזה שם למפקדות
האלה?

י. אלעזרי:
מה שקרוי חפ"ק פיקוד - למעשה מפקדה עומדת
במקום מסויים, ויצרו חפ"קים פיקודיים
בשליטה.

יריין:
לחפ"קים פיקודיים זה כנען, באום-חשיבה,
בקרנטל?

י. אלעזרי:
כך קראו להם.

יריין:
אלה הם באמה חפ"קים?

י. אלעזרי:

לפי דעתי לא. זה הרבה יותר מחפ"ק. למעשה

זו מפקדה.

יריין:

מפקדה קדמית?

י. אלעזרי:

מפקדה קדמית, מפקדה עיקרית שצריכה

לשלוט על הגייסות.

יריין:

אתה מחליף בין מפקדה קדמית ומפקדה עיקרית.

אני מתחיל להיות מבובל. אז מה זה המפקדה

של נצרה? מפקדה עורפית? זו בדיוק השאלה. אל תיבהל כשאני אומר אחריות של תואר.

אני מתכוון לסכחינת התמיסה. מי ישב וקבע - זו * מפקדה ראשית, זו מפקדה עיקרית,

זו מפקדה קדמית, זה חפ"ק, זה חפ"ק נייד, והנהלים יהיו כך וכך, קצין

קאפטנאות יהיה פה ולא שם (אינני אומר שאסור ל* לקפוץ), ראש המטה יהיה פה ולא

שם, אלוף חטיקוד יהיה כאן וכאן וכאן?

י. אלעזרי:

אני חושב שנתנו לפיקודים לקבוע.

יריין:

כל אחד ואחד?

י. אלעזרי:

אני לא זוכר שישבו על זה בצורה מסודרת להגיע

לסטנדרטים.

נבנצל:

איך יתכן? הלא גורמים צריכים לדעת לאן לפנות.

יריין:

זה מה ששאלתי.

י. אלעזרי:

אני מבין שזו אחת הבעיות שהיתה - שלא מצא

אח האנשים ולא ידעו למי לפנות. אגב,

לגבי המצפ"ע - כאשר בנו אוחז, הוא לא היה המקום שהמטה הכללי ישב.

יריין:

הוא היה במכוון מיועד לא להיות שם.

י. אלעזרי: בהמשך, הוא הפך בסכוון להיות שם.

ירי: על זה אני מדבר.

י. אלעזרי: הרמטכ"ל וראש אג"ם נמצאים בפנים. אג"ם מבצעים בפנים. ראש אג"א עם מחלקת החוץ

בפנים. מי עוד צריך?

ירי: אתה צודק. אני מדבר אבל על קונצפציה. המצפ"ע היה סכוון שירוץ הרבה קילומטרים

מהמטכ"ל ואז צריך שיהיה מישהו מאחור.

י. אלעזרי: אבל צריך לומר שכך זו נוחיות עצומה של עבודה וגם תיאום יוחר גדול. הפיצול זה

לא איריאל.

לסקוב: אני חושב שהנושא לא ברור, ואני אנסה להבהיר

אותו. המפקד בכל דרג חייב לעסוק בהערכת

מצב, הכנון, פקודות, מעקב ולקבל את הדיווח. הוא צריך לנוע ממקום למקום.

לזה לא רק שררוש זמן, אלא שהוא מוכרח לצורך זה לשחרר זמן. הוא צריך לשחרר זמן

כי זו הפעילות שמביאה אותו לנצח בקרב. בשביל זה הוא קיים. אם לא בשביל לנצח

בקרב, כל המפקדים זה לוקסוס. כדי שזה יתאפשר בכל דרג, זה מביא לפיצול של

מפקדות, או יוחר נכון לחלוקה. כך שנניח הרמטכ"ל במצפ"ע במרכז הפיקוד העליון -

רק בגלל זה בא המונח מצפ"ע, אחרת היו קוראים לזה "מצפה" - קשור, יכול להגיע,

אם הוא צריך להגיע לחפ"ק, למפקד, לשיחח מפקד עם מפקד; מחלקות אג"ם באים

אל העיקריה, לא באים אל החפ"ק, אכ"א ואג"א מביעים לעיקריה אך ורק ששהפעולות

הן ניידות. כי אם הפעולות סטטיות הן מונות לעורפיה של מפקדת הפיקוד. ומחלקות

אכ"א ואג"א עוסקים בכל מה שנקרא עורף, כשהגמ"ט והגמ"א עובדים עם העורפיה, אפילו

לא עם המפקדה העיקרית. ככה שרק בנקודות שנוטות לניחול המלחמה בשביל לנצח עיקרית פונה למפקד. מפקד למפקד. בצורה כזאת יש לו זמן לחשוב איך לנצח. במצב כפי שהוא היה קיים כל אחד דיבר עם המפקד. אז לא רק שהוא סתם את הרמטכ"ל של המפקד, אלא הוא לקח ממנו את הזמן שהיה לרשותו. זה דבר בלתי נכון שמפקד צריך לפנות למפקד חיל אוויר ולבקש סיוע. אם קצין האג"ס מבקש את הסיוע מה דרך המפקד האווירי במקום אל מפקד חיל האוויר, ואומר - קרן אור שלי, אצלו זו נקודה מסורה מאוד. - זה צריך להספיק. הוא לא צריך לעלות את על הרשת שלו ולהגיד לו - שמע, מצבי קשה, תן לי את זה בשבע. כדי לאפשר את הדברים האלה בכל דרג; והזמן שהוא הקשה ביותר לנצל אותו אצל הרמטכ"ל - בגלל שהוא היחיד שיש לו מצע עם הדרג המדיני. ושם הוא צריך את העירנות הגבוהה ביותר כי ניואנסים שוליים יכולים לקבוע משמעות של יעד כזה או אחר כפי שהוא מתרגם לפיקוד. גם המצפ"ע, גם אותו החלק של אכ"א-אג"א שפועל עם עורפייה ועיקרית - ~~המטכ"ל~~ - נכלל במצפ"ע בגלל העדיפויות; הוא צריך לחת גם לאג"א הוראות לעדיפויות איזה ציר יפתח לכוח מסויים, כי הוא קריטי במלחמה מסויימת.

/ אלעזרי:

לא ציר.

לסקוב:

ציר או זמן של ציר כדי שכוח מסויים

יגיע לאיזו נקודה. אם במצפ"ע זה לא עובד,

גם אם בפיקוד זה עובד בסדר, זה מיד משתבש. כל אחד רוצה את העדיפות של ההודעה שיש לו להעביר. אם בפיקוד זה איננו, זה גם איננו באוגדות. אז נוצר מצב שמפקד אוגדה ~~א~~ אלוף פיקוד ורמטכ"ל, במקום שאלה יאפשרו זרימה בלתי פוסקת רגולרית ובצורה מסודרות ובסדרות של מודיעין, כוחותינו ואויב כרס שככל מקום יהיה מישהו שהמסמכיות שלו זה לחת אינפורמציה ולהציג את זה בצורה שלמה למפקד שהוא יכול משה להשלים את הערכת המצב השוטפת שהוא עושה - כל אחד עומד עם האזניות ושומע את כל השיחות שמדברים. ואז החלטה והעניין גמור.

8138

אינני אומר שאם כל הדברים האלה פועלים, זה לא קורה. אבל הסיכוי שהוא יקרה הוא קטן והאזירה של חוסר הודאות מצד אחד, והתרופמות הרוח מצד שני, ללא כל סיבה, לא נוצרים. כי יש מישהו שכל זמן מפעיל את האור האדום ואומר אלה היריעות. ~~אם לא~~ ואם זה איננו, כטלסקופ פתוח מלמעלה עד למטה - כי רצונו של הרמטכ"ל צריך להגיע עד מפקד הכתה. כמו שרצונו של חיל האוויר מתכצע על ידי הסייט ברכיעיה. לכן הנקודה היא כל כך חשובה.

י. אלעזרי: פיצול של מפקדות יוצר קשיים בעבודה. הוא לא

אידיאלי. הוא הכרח שנעשה ששדה הקרב.

כל פעם שמפקדה יכולה לעבוד כשהיא אחודה, היא משיגה חוצאות טובות מאוד. לכן, כל ההליכה לחפ"ק, עיקרית ועורפית נעשה בחוסר ברירה.

יריין: ברירה לא בחוסר ~~התמדה~~ של עובדות חיים?

י. אלעזרי: לא, במטה הכללי, ~~התמדה~~ ~~התמדה~~

יריין: אני עוזב את המטה הכללי. אינני רוצה לעסוק

בזה. אם ראש המטה הכללי צריך לשבת

עם שלושה אלפים איש, עם נהגים ועם בחורות ועם ראש ומהומה; השאלה אם זה רק ביצוע או פוקציה של ביצוע. אבל את המטה הכללי אני עוזב. התחלתי אתך אם הפיקוד. אם הבנתי נכון את התשובה שלך - שלמעשה, פרט לחובת לחימה לא הוגדר באיזו חוברת או מסמך - מפקח פיקוד מרחבי לימי רגיעה, בזמן מלחמה, וחלוקת התפקידים וטיפול קציני המטה.

י. אלעזרי: לי לא ידוע.

יריין: אם אחת לא יודעת, יש להניח שלא היה דבר כזה.

היו"ר אגרנט: אני מודה לך על ערותך.

הישיבה ננעלה.